

Leerlingenwerkblad – Cultuur & Onderwijs in de Karolingische renaissance

Inleiding

Rond het jaar 800 leefde **Karel de Grote**. Hij vond onderwijs en kennis erg belangrijk. In zijn rijk werden kloosterscholen gesticht, waar jongens (vooral van adel) leerden lezen, schrijven en rekenen. De lessen waren in **Latijn**, de taal van de kerk en de wetenschap.

In kloosters waren ook **scriptoria**: schrijfkamers waar monniken boeken met de hand kopieerden. Ze gebruikten hiervoor een duidelijk nieuw schrift: de **Karolingische minuskel**. Dit zorgde ervoor dat teksten beter leesbaar en overdraagbaar werden.

Boeken werden rijk versierd met **grote beginletters (initialen)** en afbeeldingen van bijbelverhalen. Het was zwaar en langzaam werk, maar dankzij deze inspanningen is veel kennis uit de oudheid bewaard gebleven. Daarom noemen historici dit de **Karolingische renaissance**: een tijd waarin cultuur en onderwijs opnieuw gingen bloeien.

Opdracht 1 – School vroeger en nu

Maak een T-kaart met links **school rond 800** en aan de rechterkant **school nu**. Noteer vervolgens wat volgens jou de grootste veranderingen zijn geweest tussen toen en nu.

Denk aan:

- Vakken (bijbel, Latijn, rekenen, zingen)
- Wie mocht er naar school (vooral jongens van adel)
- Hoe lessen eruitzagen (weinig boeken, veel overschrijven)
- Taal (Latijn vs. Nederlands/Engels etc.)

	School in Karolingische tijd	School tegenwoordig
Vakken		
Wie mag er naar school		
Hoe zien lessen eruit		
Welke taal wordt er gesproken		

Wie zijn de docenten		
<i>Eigen vergelijking</i>		
<i>Eigen vergelijking</i>		

Opdracht 2 – Infographic: Karolingische renaissance

Maak een infographic met in het midden **Karolingische renaissance**. Op die manier krijg je een blad waardoor men in één keer kon zien wat de Karolingische renaissance precies inhield. Hiervoor gebruik je tekst, kaarten en afbeeldingen.

Maak minstens vier kolommen en vul die met voorbeelden uit de tekst ‘*De Karolingische Renaissance*’. Voorbeelden zijn:

- Boeken & scriptoria
- Onderwijs & scholen
- Kunst & versieringen
- Kerk & geloof

Opdracht 3 – Creatieve verwerking

Kies één:

- Ontwerp een **versierde beginletter (initiaal)** met je naam.
- Maak een **pagina van een manuscript**, met tekst en een tekening.
- Ontwerp een **kunstdecoratie** die past bij een klooster uit die tijd.

Reflectie

Wat lijkt jou belangrijker geweest: onderwijs voor enkelen (adel, geestelijken) of onderwijs voor iedereen? Leg je keuze uit.